

Naročnina: doma na skü-
pni naslov mesečno 2 D.,
na posameznoga 2 Din.
50 par.

V inozemstvo mesečno
6 Din. Z M. Listom, M.
Ogracekom i kalendarom
letno 100 Din.

Plačati se mora bar me-
sečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopis se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensov-
cih, Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol
strani 400 Din. i tak niže.
„Poslano“ i med tekstem
vsaka reč 2 Din. Mali
oglasi do 10 reči 5 Din.,
više vsaka reč 1 D. 50 p,
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

Velikanska slavnost katoličanske i narodne zavesti.

Na Goričkom je zagoro kres. — Širitelje našega tiska so se zbrali v Velkih Dolencih. — Tri jezero ljudi manifestira za domači krščanski tisk i za krščansko prosveto. — Pozdrav i naročilo slovenskoga voditelja dr. Antona Korošca. — Vnogo naših Slovenskih bratov i sester na Vogrskom je prišlo v Vel. Dolence.

Slovenska krajina je 25. i 26. septembra doživela svetek, ki se vno-
gim i vnoгим pač nikdar ne bo zbrisao s spomina. Oglasila se je pesem,
zagoro je kres, vnožine so se zgrnole
na našo lepo Goričko, v najsevernej-
ši kot naše države.

Ka se je zgodilo?

V Velkih Dolencih so se sesta-
noli vrli širitelje našega tiska na svo-
jem rednom letnom shodi, a iz skrom-
noga sestanka se je nepričakivano pod
vodstvom č. g. Franca Horvata razvi-
lo veličastno zborovanje trijezero duš
broječe vnožine, štera je od blüzi i od
daleč prihitela, ka se tu navzeme ži-
voga ognja krščanstva i državotvor-
nosti. Navdušenje vnožine je bilo ne-
popisno. Dolenci i žnjimi ves obmej-
ni kraj je ne doživo pač šče nikdar
kaj podobnoga. Naša meja je zdaj jav-
no dokazala, ka je zavedno krščanska
i narodna. Ogenj, ki je teva dva dni
zagoro v srca naših dobrih Goričan-
cov, več ne bo vgasno. Prevelka je
bila krasota, ka bi se moglo to zgoditi.

Iz Črensovec v Vel. Dolence.

V Črensovcih so se v soboto 25.
sept. popoldnevi zdignoli naš sivovlasi,
a šče vsikdar krepki i neuklonlivi vo-
diteo g. Klekl Jožef s četov svojih
vernih sotrudnikov. Idemo na Gorič-
ko, idemo v Velke Dolence, kde nas
z lübeznostjov čakajo! I šli smo. A
četa je bila tudi v Soboti. Veselo i
odločno se je razlegala himna sloven-
skih dečkov, štero je igrala žižkovska
godba, gda smo se ločili iz Sobote.
Gorička, Gorička! Že smo v Šalovcih,
kde izstopimo. Tu nas čaka sprejem.
Pred nas stopi deklica, ki v imeni
mladine pozdravlja g. Klekla, zahval-
juje se njim predvsem za tisto njho-
vo delo, po šterom smo mi ohranili
svojo narodnost i se končno osvo-
bojeni združili z brati. Tu nas čakajo
i pozdravljajo tudi g. Horvat Franc,
župni upraveo z Dolence. Prijazno
nas vabijo, i že ide povorka med ze-
lenimi gaji proti Dolencu, svete pes-
mi odmevajo od brega do brega. V
Dolencih smo. Slavoloki, venci i rože,
šopki za g. Klekla, pred cerkvijov pa
velka vnožina, štera čaka i pozdravlja.
To je bila pot iz Črensovec v Velke
Dolence, pot radosti i zmagoslavja.

Na grobi velkoga moža.

Vnožina se je nato zvrstila na
pokopališče, da počasti tam spomin i
pomoli za dušo pokojnoga dolensko-
ga plebanoša Klekl Jožefa. Župni upra-
viteo g. Horvat so v lepih rečaj opom-
nili vse navzoče na velikost pokojno-
ga plebanoša, spomnili, kelko je po-
kojni napravilo za naš tisk i pretres-
ljivo pozvali vernike, naj ga nasledü-
jejo v življenji. Nato se je vsa vnoži-
na razišla ob igranji godbe, ka se po
večerji kem prve zbere pred cerkvi-
jov, ar po večerji bo tam — kres.

Ogenj gori.

Po večerji je pri velkoj vdeležbi
ludstva zaplameno ogenj i sveto da-
leč naokoli, sveto tudi prek meje i
oznanjao tam bratom, ka tu pri nas
gori ogenj nezmaglive katoličanske i
narodne zavesti. Nepozabni bodo os-
tali vsem navzočim tej trenutki. G. Ko-
lenko Ivan, bogoslovec iz Črensovec,
je v svojem govoru razlagao pomen
prosvete i tiska. G. Horvat so pa nato
uvajali različne druge govornike, ki so
navdušeno i v prostoj reči vzpodbü-
jali narod k verskoj i katoličanskaj
zavesti. Vmes so spevali črensovski
dečki pod odličnim vodstvom g. upra-
vitela Lutara, godba je igrala, ogenj
je goro i segrevao, gorela pa so tudi

srca i se segrevala pri toploti, ki so
jo izžarevale reči govornikov. Ludstvo
se je moglo ločiti, bila je že kesna
noč, kda se je razkropilo po hišaj i
prenočiščaj, v žmetnom pričaküvanji,
ka se kemprve zbüdi za veliko slo-
vesnost jütrašnjega dneva.

Verno ludstvo v cerkvi.

Kak naj opišemo i pohvalimo
globo vernost naših dobrih Dolencä-
rov! Dosta lepoga smo odnesli z Do-
lenec, najlepše pa, ka smo mogli tam
dobiti, je zgled žive krščanske vere i
pobožnosti Dolencärov. Drugi den,
nedela, nam je to dokazala. Svete me-
še so bile tri. Velko mešo so opravili
g. Camplin, tajnik Prosvetne zveze,
predgali pa so g. Klekl Jožef. Kak
oganj so vužigale njihove reči: bože
kralstvo je notri v vas. Ves te čas
nam je pa tudi predgala živa vera i
gorečnost vernikov. „Kak lepo znajo
moliti!“ so si gučali naši „Marki“. I
resan, malokde bi mogli dobiti faro,
kde bi verno ludstvo znalo lepše mo-
liti skupne molitve. Tak je razumlivo,
zakaj se je vnožina ludstva v tak vel-
kom številu i tak navdušeno zmetila
po velkoj meši okoli govorniške tri-
bune pred cerkvijov, ka tu čüje reči
svojih govornikov.

Slavnostno zborovanje pred cerkvijov.

Šče pred začetkom zborovanja je
zašümelo med vnožinov: zborovanje
je počasto s svojov navzočnostjov od-
ličen gost, sobočki srezki načelnik g.
dr. Bratina, v veliko veselje naroda.
Nato so župni upraveo g. Horvat od-
prli zborovanje i po državnoj himni
dali reč prvimi govorniki, ban-
skomi svetniki g. Bajleci iz Sobote,
ki je meo govor od dva tabora, na
šteriva je dnes ločeni že skoro ves
svet: tabor, šteri se zbira za Boga i
tabor, ki se zbira proti Bogi. Povedao
je, ka je dnes potrebno, ka se tudi
mi odločimo ali za ednoga, ali za
drugoga. V sredini več nega mesta.
Opominao je ludstvo, naj nejde za laž-
nivimi oblübami komunizma. Laž je,
ka bi človek brez trpljenja doseegno raj
na zemli. Istina je pa, ka siromaštvo
i nevolja vsikdar bodeta na zemli. Istina
je tudi, ka je ravno katoličanska Cer-
kev tista, štera se najbolje trüdi, ka bi
siromaštvo kem bole odpravila i lüdi
kem bole izobrazila. Komunisti ščejo,
ka ostane kmet zabiti i neveden, ar
znajo, ka ga te lahko zarobijo. Cerkev
pa šče, ka je kmet kem bole vučeni,
ar zna, ka de si tak leži pomagao i
se leži ohrani na pravoj poti. — Naj-
vekušo pozornost pa je zbüdo g. go-
vornik te, kda je povedao, ka prinaša
pozdrav i posebno naročilo od sa-
moga notrašnjega ministra i slovensko-
ga voditelja dr. Antona Korošca.

Pozdrav i naročilo dr. Antona Korošca.

Povedao mi je — tak je govorio
g. Bajlec — naj vas pozdravim i na-
ročö, ka se vsi oklenete svojega do-
mačega krščanskoga tiska. Niti edna
slovenska prekmurska reč se nesmi
zgübiti. Tüdi mi je povedao, ka do-
keč te se oklepali svojega domačega
krščanskoga tiska, tečs se ne bojata,
ka ne bi bili krščanskoga dühä i dr-
žavotvorni. — Ludstvo je to sprijalo z
velkim navdušenjom.

Kak drugoga govornika so gosp.
Horvat predstavili g. Ivana Camplina,
tajnika Prosvetne zveze, šteri je meo
nato ustanovni govor za Prosvetno
družstvo v Velkih Dolencih. Primerjao
je krščanske prosvetare svetopisem-
skim modrim devicam, ki so s priž-
ganimi svetilkami šle nasproti svojimi

Mladoženci. Tak morajo tüdi kršćan-
ski prosvetari svetiti svojimi lüstvi s
svetilkov krščanske prosvete i istine i
ga obraniti pred zmotov i lažjov ko-
munizma. Povdaro je, ka mi ščemo
biti i smo krščansko zavedni i drža-
votvorni. Svobodno smo se odločili
za našo narodno državo, i nemamo
vzroka, ka ne bi bili iskreni patrioti, kak
nam to ščejo podteknoti naši hüdob-
ni sovražniki. Krščanstvo i narodnost
sta nam svetivi reči. I ravno tu pred
sebov vidite vašega voditelja, šteroga
zasluga je, ka smo se zedinili v narodnoj
državi. Vaša povezanost z njimi je naj-
bolši dokaz vaše narodne zavesti i
vaše dobrotvornosti.

Navdušeno pozdravljeni od lüstva
je nato na kratko spregovoro g. srezki
načelnik dr. Bratina. Naglaso je v svo-
jem pozdravi, da je srečen, ka more
kak predstavnik oblasti pozdraviti to
zborovanje. Če te se vsikdar verno
zbirali okoli svoje dühovščine, te bo
tüdi svetna oblast z vami zadovolna.

Naš domači tisk.

Naslednji govornik g. Glavač
Franc, bogoslovec, je gučao od do-
broga i slaboga tiska, posebno od
domačega krščanskoga tiska. Iz ver-
ske istine, ka je vera brez del mrtva,
je izvajao, ka je dnes naša velka krš-
ćanska dužnost, ka širimo dober tisk.
Tisk je najpre dnes najstrašnejša sila
na sveti. Če ga mamö mi v svojih
rokaj, je to naše najmočnejše orožje.
Posebne prilike, ki so nastale zadnja
leta pri nas, nas šče posebno silijo,
ka širimo dober tisk. Te prilike so:
pitanje našega sezonskoga delavstva,
štero je izpostavljeno telkim nevarnos-
tam v tüjini, komunizem med našim
dijaštvom i vučitelstvom i velka raz-
širjenost slaboga tiska po naših ves-
nicaj. Vse te okolščine nas morajo
siliti h kem vekšoj gorečnosti za šir-
jenje dobrega tiska.

Kda pravim „dober tisk“ — tak
je povdarjao — mislim tü na naše
Novine i Marijin List, šteriva si mo-
remo vsi naročiti i jiva povsedi moč-
no širiti. Večkrat se je že čüo ugovor,
zakaj Novine ne pišejo v kniževnom
slovenskom jeziki, zakaj pišejo v do-
mačem prekmurskom narečji. Odgo-
vor na to pitanje je: dokeč bodeta
se boža reč i socialna pravica ozna-
njali z vekšim uspehom v domačem
narečji, tečas ne misliti, ka bi Novine
pisale ovači kak pišejo. — Na konci
je povdaro dužnost širitelov, dužnost
tüdi vseh drugih, šteri verjejo versko
istino, ka je vera brez del mrtva. Ši-
riti krščanski tisk, je dnes vlezasluž-
no delo. Pa ne samo čteti ga i širiti
dober tisk, iti je potrebno šče dale:
čuvati i odvraćati tüdi bližnjega od
slaboga tiska i ga nagačati na dobroga.

Zaključek slavnosti.

Po tom govori so g. Horvat za-
ključili zborovanje. Ludstvo se ne mo-
glo sprijazniti z mislijov, ka je nasto-
po konec. Godba je šče zaigrala par
veselih i poskočnih i nato so se vno-
žine pomali začnole razhajati. Popol-
dnevi so spevane litanije šče ed-
nok združila vsa bratska srca, po
litanijaj so se naš voditeo g. Klekl
poslovili i to s težkim srcem, od vseh,
ki so pripomogli k tak izredno lepoj
prireditvi. Nato pa „Oj zdaj gremo!“
nazaj proti Šalovcom, proti Soboti i
Črensovcem. Nekak pravi: „Zakaj nej-
de vlak ob osmih, ka bi lahko šče
duže tam bili“. Šče nekaj časa i Go-
rička nam je preminola izpred oči.
Ostali so nam pa živi spomini, v srci
nam je bilo toplo i ta toplota nas
šče zdaj segrevle.

50 LETNICA

g. RADOHA JOŽEFA.

Naš vrel sotrudnik, veleč. g.
Radoha Jožef, sal. dühovnik so
prišli v nedelo 26. sept. se zah-
valit Bogi i Mariji Pomoćnici za
v 50 letaj vse doblene dobrote v
domačo faro. Gospodi Radohi se

ob njihovoj 50 letnici tüdi mi pri-
držüjemo i želemo, naj bi njim
lubi Bog bogato poplačao vse nji-
hove trüde, štere so meli z naši-
mi listi. Jubilanta so pri toj prili-
ki pogostili opoldne g. dekan, po
večernicaj so pa g. jubilant svo-
jim prijatelom pripravili malo goš-
ćenje. Na vnoga leta.

Mnenje od prireditve.

„Kaj takšega smo šče nikdar ne
vidili!“ Tak so nam zatrjavali vsi Do-
lencarje. Gospodje, šteri so obiskali
prireditve, so izjavili, ka so tak lepe,
domače, tak dobro organizirane i di-
sciplinirane prireditve pač ne vidili.
Vseposvedi je vladao red, od vsepo-
svedi je dihao pravi krščanski düh.
„Kak sam gizdavi!“ so se zdaj pa
zdaj pošengarili župni upraveo gosp.
Horvat Franc. Pa so tüdi lahko. Neki
gospod je pripomno, ka je vse to sad
pravoga krščanskoga düha, ki je po-
živlao celo prireditve. I zaistino smo
lahko vsi ponosni, ka se je gor na
meji naše Slovenske krajine vužgao
velki ogenj krščanske gorečnosti i na-
rodne i državne zavesti i zasveto da-
leč na okoli po lepoj Goričkoj.

Zahvala uredništva.

I komi ide za to zahvala? V pr-
voj vrsti pač g. župnomi upraviteli
Horvat Franci, ki so vodili i organi-
zerali slovesnost. S svojim mirnim i
veselim nastopom so držali lüdi v pra-
vom razpoloženji. Hvala njim ide tü-
di za to, ka so tak gostolüбно sprij-
jali pod svojo streho naše sotrudni-
ke i širitelje. Mislimo, ka njim velka
zahvalnost njihovih vernikov za tak
lepo prireditve tüdi nede najmenše
plačilo. Zahvala ide tüdi vsem drugim,
šteri so pripomogli na eden ali drugi
način k uspehi slovesnosti, tak pred-
vsem g. srezkomi načelniki dr. Bratini,
ki je s svojov navzočnostjov i s svo-
jimi rečmi poživo zborovanje, g. ban-
skomi svetniki Bajleci, g. Camplini
tajniki PZ, g. Maučeci, g. Glavač
Franci bogoslovci za govore, g. vu-
čitelji Števančeci i gđ. vučiteljici iz Ša-
lovec, g. šol. upraviteli i vučiteljici iz
Dolence za lepi sprejem i za druge
skrbi, našim vrlim pesmarom za lepo
spevanje, našim žižkovskim godcom
za krasno godbo i se razmi, v prvaj
vrsti odličnomi pevovodji g. upravi-
teli Lutar Štefani, ki je vodo vse spe-
vanje i igranje, Dolenskim deklanam
za lepo okrasitev, dečkom pa za kres,
šolskoj deci za to, ka so tak uspešno
molila za lepo vreme, vsem farnikom
pa za topeo sprejem, šteroga smo bili
deležni i vsem drugim, ki so na kak-
šikoli način pripomogli h krasnoj pri-
reditvi. Vaša i naša žela pa je: k leti
na svidenje!

NEDELA

po risalaj dvajseta.

Evangelium (Janoš 4). Tisti čas bio je niki krao, šteroga sin je betežen bio v Kafarnaumi. Te gda bi čuo, ka je Jezus prihajao z Judee v Galileo, šo je k njemu i proso ga je, ka bi doli šo i zvrtao bi sina njegovoga, ar je začao merati. Pravo je zato Jezus njemu: ču znamenja i čuda ne vidite, ne verjete. Veli njemu krao: Gospodne, hodi doli prve liki merje sin moj. Pravi njemu Jezus: idi, sin tvoj žive. Vervao je človek reči, štero je pravo njemu i odisao je. Gda bi pa že doli šo, slugi so pred njega pribežali i nazvestili so govoreči: ka sin njegov žive. Zvedavao je zato voro od njih, v šteroj njemu je ležej gratalo. I pravili so: ka včeraj v sedmój vori je nihala njega trešlika. Spoznavao je zato Oča, ka je ona vora bila, yu štero je velo njemu Jezus: sin tvoj žive. I vervao je on i cela hiža njegova.

Razgled po katoličanskem sveti

Okrožnica Pija XI. „Divini Redemptoris“ o brezbožnem komunizmu.

48. Da si torej zagotovimo večno življenje in da bomo mogli dejavno pomagati ubogim, se je treba vrniti k bolj skromnemu življenju, odpovedati se zabavam, ki jih tako obilno, tudi sramotnih in pregrešnih, ponuja svet in pozabiti nase iz ljubezni do bližnjega. Ta „nova zapoved“ krščanske ljubezni, kakor jo je imenoval Jezus (Jan 13, 34), ima v sebi neko ljudi prerajajočo moč. Nje zvesto izpolnjevanje bo dalo srcem notranji mir, ki ga svet ne pozna, in bo dejavno pomagalo v težavah, ki stiskajo svet.

Dolžnosti stroge pravičnosti. 49. A ljubezen ne bo nikdar prava ljubezen, če ne bo vedno upoštevala pravičnosti. Apostol uči: „Kdor bližnjega ljubi, je postavo izpolnil“ in navaja tudi razlog: „zakaj to: ne prešuštvuj, ne ubijaj, ne kradi... in če je kaka druga zapoved, je obseženo v tej besedi: ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“ (Rim 13, 8—9). Če se torej po Pavlovem nauku vse zapovedi, tudi tiste, ki jih nalaga stroga pravičnost, kakor „ne ubijaj“, „ne kradi“, navajajo na eno zapoved prave ljubezni, torej ljubezen, ki ne daje delavcu plače, ni ljubezen, ampak prazna beseda in le lažen videz ljubezni. Nikakor ne gre, da bi delavec moral sprejemati kot miloščino, kar mu pristoji po pravici, tudi se ni mogoče z malo miloščino iznebiti dolžnosti pravičnosti. Ljubezen in pravičnost nalagata dolžnosti, neredko glede iste reči, a pod različnim vidikom, in delavci so glede teh dolžnosti, ki jih imajo drugi do njih, radi svoje časti po pravici zelo občutljivi.

50. Zato prav posebej pozivljemo vas, krščanski gospodarji in tovarnarji, ki je vaša služba dostikrat tako težka, ker ste tako rekoč podedovali tiste zmote krivičnega gospodarskega sistema, ki so tako pogubno vplivale na toliko rodov: mislite na svoje dolžnosti, ki boste morali zanje dajati odgovor! Žalostno je, a resnično, da je ravnanje nekaterih katoličanov nemalo vzrok, da se je delavstvo tako odtujilo krščanstvu. Niso namreč hoteli prav razumeti, da krščanska ljubezen zahteva tudi priznanje nekaterih pravic, ki delavcem gredo in ki je Cerkev odkrito in zadostno izjavila, da jih jim je treba priznati. Kako naj na primer presojava ravnanja tistih, ki so dosegli, da se po njih patronatskih cerkvah okrožnica „Quadragesimo anno“ ni čitala? Ali kaj naj sodimo o tistih tovarnarjih, ki so vse doslej nasprotovali ureditvi delavskih razmer, kakor smo jo Mi sami priporočili? Ali ni žalostno, da so nekateri lastninsko pravico v to zlorabili, da so goljufavali delavce za njih plače in socialne pravice? (Dalje).

Sprejemi pri sv. Oči papi. Sv. Oča papa so v zadnjih dnevaj sprijali prek 220 mladih parov i vnogo drugih romarov iz celoga sveta. Vnogo od tej je bilo profesorov i duhovnikov. Sv. Oča so bili ginjeni i so vsako skupino v njenom jeziki pozdravili i blagoslovili.

Ka vse Hitlerova stranka prepovedavle katoličanom v Nemčiji? Katoličanom v Nemčiji ide čiduže slabše. Pregarjanja so čiduže hujša. V glavnem pregarjajo duhovnike i prepovedavlejo katoliškim društvam delati za mladino.

Vpelavanje Sebeščanskoga plebanoša.

Na kvatno sredo 15. septembra, na god Marije sedem žalosti, so dekanijski uprave sobočke ešperešije č. g. Krantz vpelali č. g. farnoga oskrbnika Bejek Janoša za plebanoša fare svetoga Sebeščana v Pečarovcaj. Slovesnost se je začela s slovesnov procesijov ob pol 11 vori. Malo pred cerkvov pri lepo okrašenom slavoloki z napisom „Bog živi novega župnika“, je novoga gospoda plebanoša najprve pozdravo mladi šolar z lepov pesmicov i njim dao lepi pušeo belih i rdečih klincov; nato je sledio lepi pozdrav gasilca, ki je povdarjao, da lubezen oboje družji — jako so zahvalni g. plebanoši, da so pri njih ostali, ču gli so njim bila na razpolago tudi druga mesta. Končno je pozdravo novoga plebanoša predsednik prosvetnoga društva, ki je povdarjao njuvo velko delavnost, da so ustanovili poleg imenivanoga društva tudi Marijin vrtec i nagnoli farnike, da delajo cigeo za novi društveni dom. Sledili so obredi cerkvene inštalacije, nato pa prisrčna predga č. g. Krantza, ki so med lepimi prilikami razlagali, kak duhovnik moli za ljudi, predga, mešuje, posebno pa od grehov odvežuje i na smrt pripravlja; povdarili so, da jih do novoga plebanoša veže posebna lubezen, ve ga poznajo že kak malo dete; nato so bili njuv verovučiteo v osnovnoj šoli i v gimnaziji; končno so čestitali tak novomi plebanoši kak tudi farnikom i je prosili, naj pleba-

noši pomagajo v tom težkom časi. — Nato so novi plebanoš meli slovesno mešo, pri šteroj sta njim dvorila njihoviva sošolca iz bogoslovja ččgg. Vrabar i Petan, štajerskiva kaplana. Jako genljivo je bilo, da je pri toj kesnoj meši precu dece obojega spola i tudi več starejših pristopilo k svetomi prečiščavanji. — Pri slavnostnom obedu so novi plebanoš vse lepo pozdravili i se zahvalili posebno g. Krantzi, ki so jih šteli meti za to slovesnost, čeprav so jih neštérni nagačali, naj bi koga iz Maribora zvali, ali oni so šteli ravno g. Krantza, z šterim sta vkuper v šolo hodila i šteri so njim tudi na novoj meši predgali. — Posebi so pozdravili g. plebanoš g. srezkoga načelnika Dr. Bratino i g. načelnika za zdravstvo z banovine v Ljubljani, ki so bili na obiski pri g. Bratini, pa sta oba počastila novoga plebanoša s svojim prihodom. G. Krantz so odgovorili da so novi plebanoš človek, ki ma hrbtnico, ne kak vnogi ljudje dnesden, ki so brez nje, to se pravi brez trdnoga osvedočenja i dela po toj poti; zednim so lepo pozdravili plebanošove stariše. Lepi pozdrav so tudi povedali ljubljanski načelnik, ki so zdaj obrvim bili v naših krajaj. Končno sta g. plebanoši čestitala njihoviva sošolca kak tistomi iz njihovog letnika, ki je prvi postao župnik. — Pri obedu je bilo poleg že omenjenih še večina duhovščine sobočke dekanije, več odličnih laikov i štirje bogoslovci.

Poročila na širitelskom sestanki v V. Dolencih.

Po krasnom sprejemi v Šalovcih i v V. Dolencih v gostolubnih prostoraj g. plebanoša Horvata so se zbrali naši širitelje i dali poročila. Prvi so govorili vrednik naših listov, ki so se toplo zahvalili vsem širitelom za njihove trude i njim naznanili, da po njihovih širitelskih trudaj je število naročnikov za Novine naraslo v zadnjih treh letaj za sedemsto novih naročnikov. Na to so se oprosili i pobudjavali širitelje, naj podvojijo svojo gorečnost, ar do Novine k leti obhajale 25 letnico svojega obstoja i zato število naročnikov mora tak narasti, da obinejo te vse družine Slov. krajine.

Širitelje so ednoglasno potrdili, da so Novine krasno vrejuvane i da je ljudstvo ž njimi popolnoma zadovolno. Tudi so pripovedavali širitelje, kak se borijo proti nespametnim naročnikom, ki bi radi brezplačno dobivali liste, a takših je najmenše število, ar naš narod je pameten i razsoden i zna, da se delavci more plačati njegov trud v tiskarni i fabriki. Je pa naš narod tudi zahvalen, zato se oklepa naših listov, Novin i Mar. Lista, ar zna, da jiva brezplačno pišejo naši goreči sotrudniki.

V imeni širitelov je dao g. Horvat Franc, širiteo z Bogojine sledeče lepo poročilo:

Vsako društvo more meti seje ali sestanke, — inaci nema življenja v sebi. Tak se tudi mi širitelje zberamo vsako leto na različnih krajih naše Slovenske krajine.

Lansko leto smo meli lepi širitelski sestanek v Bogojini. Zbrali smo se v lepom številu okolik hladnoga groba i Baša Ivana, ki je bio prvi boriteo — l. 1903. šče za bivše vogrske vlade — za naš kalendar Srca Jezušovoga. V toj borbi so tudi sodelovali i dr. Ivanocy i zdajšnji g. vrednik Klekli. Pokojni Baša je tudi bio enčas vrednik M. Lista i zraven goreči širiteo.

Obhajamo dnes sestanek na vse verovzhodnoj meji naše Goričke Slovenske krajine.

Prišli smo se v Vel. Dolence, ar je tudi tu živo i Klekl, Dolenski plebanoš, kak delavec našega Prekmurskoga krščanskoga tiska. Bio je skuz 13 let vrednik „Kalendara Srca Jezušovoga“ i leto dni vrednik „Novin“. Zdaj pa že leto dni počiva njegovo telo med svojimi ovami.

Veseli den je to za nas širitelje, gda se pogovarjamo z našim g. vrednikom od našega dela. Mi širitelje pa tudi i lubeznijov prenašamo naše misionosko delo. Ne gledamo, če nas te poseo moti pri vsakdenešnjem deli, ar mam

istinsko volo. Tudi kak jaz, širiteo v Bogojini, sam prevzeo svoje delo, l. 1915. od svojega oču, ki so mogli iti v svetovno bojno i zdaj prihajam v 22 leto širitelstva.

Dragi širitelje! Velika je hudo-bija toga sveta. Šatan ma svojo fronto v Mehiki, Rusiji i na Španjolskom i še med nami tajno dela. Zato pa tem bole na delo.

Tudi Kristuš ma svojo fronto i mi spadamo v to fronto s svojim krščanskim tiskom.

Dnesden je časopis velesila. Tiskajo ga noč i den i tiskarski mašini našampajo v par vora na vagone listov. Pri dveraj ga pa že čakajo raznašalci, — automobili stojijo po vrsti, vlaki so že pripravljeni i tisk ide kak glas iztompete v dve fronti.

Dragi širitelje, lahko smo ponosni na širitelsko čast naših listov. Naše Novine i M. List sta ne samo poznativa v Slov. krajini, tudi širom naše Jugoslavije. Tudi romajo za našimi izseljenci, ki so razstopeni širom sveta. I tej bratje i sestre, kak da bi si pogovarjali z nami doma, potom naših Novin. Vnogi iz med nas ne čuti, kaj je tujina? Kakša teškoča je to na srci? I gda zaglednejo naši izseljenci naše Novine, štere dobijo do rok, so srečni i zadovoljni, kak če bi se pogovarjali s svojov materjov.

M. List z Ogračekom tudi ma zvezo z misijoni, ki širijo Kristušovo vero med pogani. Zanimiva so misijonska pisma, ki pišejo od misijonskoga življenja. — Lehko povemo, da so naš g. vrednik Klekl z Novinami i M. Listom centrala v svet za naše izseljence. — Kak Rim za katoličansko Cerkev.

Lepo zgodovino ma naš M. List. Zdaj že prihaja v 33 leto. Ob 25 letnici je bio daruvani sv. Oči papi v zvezano knigo, tak tudi mi širitelje i naročniki smo bili daruvani z Marijinov podobov.

Mi širitelje z našim vrednikom nemamo nikše zemelske plače. Mi delamo za večni lon i večni tron. Naša plača naj bo tista, štero ne poje ne rja, ne molj.

Bog nas živi!

Mussolini i Hitler za okrepitev svetovnoga mira.

Preminočo soboto je Musolini, italijanski ministerski predsednik obiskao Nemčijo, kde ga je sprijao Hitler kak zvnorednoga gosta. Namen obiska Mussolinija pri Hitleri je te, da se Nemčija i Italija okrepi v syetovnom miri i da se postavita najostreje proti bolševizmi, šteri grozi celomi sveti.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Sobočke fare širitelom na znanje. Novine i Marijin list, ki ste je dobivali v Domi sv. Franciška, Križova 4, odsehmao iščite v trgovini g. Hahn Izidora. Gda se hiža popravi, te je znova na starom mestu dobivali, ka se vam bo pravočasno naznanilo.

Na podporo Novin je Casar Jožef, širiteo iz Bogojine, nabralo v Franciji 123.75 Din. Bog povrni vsem, nabiratelji i darovnikom, šterih imena na drugom kraji našega lista objavljamo.

Na pritožbo Rafaelove družbe v Črensovcih v zadevi: Vučko Ignaca i pajdašov, da v Franciji neso bili sprejeti na delo, ne dobili hrane i plače, kak je pogodba določala, poroča kraljevska banska uprava Držbi, ka je izseljeniškom komisarijati naznanila, naj preišče zadevo i naj zahtevle od delodajalca v Franciji odškodnino.

Što je zgubo na proščenji na Ivancih marelo, naj se glasi za njo v Bogojini hš. 157.

Zgodovina in narodopisje v prekmurski publicistiki. Pod tem naslovom je izdao g. prof. Vilko Novak jako zanimiv spis, v šterom objavlja delo pisatelov Slovenske krajine v keliko se tiče njenoga narodopisja. Spis je sad velikoga truda i šče vese lubezni do našega naroda. Jedini nedostatek, ki ga v njem najdemo je te, da za neštérne članke navaja dopisnike, ki ne so je pisali, ar pravih dopisnikov ne poznao.

Sramota za Sobotu.

V soboto, 25. septembra so dijaki sobočke gimnazije prišli v bližino šole, pa so ne mogli do nje, ar je prek ceste v dužini več metrov tekla voda, štero je povzročo dešč v petek. Dijaki so se morali povrniti i včenjé se je ne moglo vršiti. Tudi po drugih mestaj dične Sobote so stalé mlake. Ljudje so kimali i pravili: pred dobrim tjemdom je bila voda na cesti, zato bi zdaj lejko malo nasipali i jarke očistili. — Pa to je ne bilo zadosata. V soboto i nedelo je sijalo sunce, v ponedlek so prišli dijaki proti šoli: tam je tekla voda, tak da so morali do gležnjov gaziti prek ali iti okoli marofa. Nišče v vsaj Soboti je prek sobote i nedelo niti geno ne, da bi se bar nekaj položilo, par ciglov, da bi dijaki po suhom šli v šolo. Ali je zaistino nišče ne pozvani k tomi?! Ali je takša nemarnost dovoljena?! Ali je čudno, da je v Soboti malarija? Ne bi bilo potrebno najprle zavoziti grabe i te delati drugo? Se bo to ponavljalo?!

„Jutri“ v odgovor.

Istina: kelkokrat što zine od naše krajine, telko hudobije ali norosti blekne. „Jutro“ je 24. septembra prineslo članek, v šterom nekak poroča v knigi „Mikloš Kuzmič — Franc Ivanocy“, štero je izdalo Prekmursko muzejsko društvo. To je znanstvena knjiga znanstvenoga društva — i tak bi tudi poročilo moralo biti na takšoj višini, nepristransko. V istini pa je ne. Člankara je vodo poseben stranski namen, dregati nas katoličance. Gda člankar pove, što sta bilá M. Kuzmič pa Ivanocy, pove vmes tudi, da so knige pisati začnoli v našoj krajini „evangeliki“, to je luteranje. Reči „evangelik“ nišče ne rabi v pismenoi slovenščini, liki „protestant, luteran, evangeličan“ — telko pojdočki. Pravi dale, da se je Mikloš Kuzmič lejko naslanjao v svojih knjigaj na luterana Števana K. — v istini je v knigi inaci dokazano. I na konci pove: kniga nemre zasenčiti dejstva, da so začelniki slovstvenoga dela „evangeliki“. Ta zadnja trditev je jako za vlašé privlečena. To „zasenčenje“ je niti ne namen te knige, niti toga nišče ne taji!! Zakaj te to dreganje?! Naj člankar premisli, ka bi bilo, če bi ostali pri „opešanji evangelikov“ v narodnostnom pogledi, kak sam piše — i naj te dregne sebé, pa naj ne piše v nepravoj zvezi tisto, ka je nepotrebno, liki naj pripozna vsakomi deli pravo ceno na pravom mestu.

Ižakovci, 18. t. m. sta se pri Mlinaričevih svadila brata, šterima je pomagala žganica i posledica: tri rane z nožom od šterih je edna nevarna, ar je blüzi plüč. Se pač vidi kama, pripela slaba vzgoja i šče kcoj alkohol.

Strašna poveden je obiskala občine kre Müre. Müra je prestopila svojo strügo i je poplavila v njej bližini vse nahajajoče občine od Petanjec doli do meje. V Bakovcih so g. Kereszturyja v ladji vozili do kapele i nazaj, da so mogli božo slüžbo opraviti. Na G. Bistrici od Magdičove hiše so se v ladji vozili po celom poli notri do Rajnara v Razkriži. Takše povodni že dolgo ne bilo. Kvara je preveč dosta. Prosimo pomoči oblastva.

Novine so narasle meseca septembra za 34 komadov. Odpadnoli so 4 komadi, čisti narastek 30 komadov. Zahvalimo se častitlivima božima slüžabnikoma Antoni Martini Slomšeki i Frideriki Baragi za pomoč. Prosimo pa po sv. Cirili i Metodi sladko Srce Jezušovo, naj njima da čast oltara, njeva pa naj s svojim duhom napunita slovenski narod, naše liste i te razširita.

Bratina Alojz stüdenčar v Križevcih opomina vse, naj ne nasedejo nekšoj osebi, štera v njegovom imeni sprejema dela, ar on te osebe ne pooblastio za to.

Občina Črensovci. Na prošnjo občine je vodstvo Hranilnice i posojilnice v Črensovcih dovolilo, da sme občina za svoje pisarniške potrebe vporabliti prostore v zgornjem nadstropji Našega doma i to onivi 2 sobi nasproti prostorom poslovalnice hranilnice. Ar se je pa preselitev iz dozdajšnjih prostorov z vsem pisarniškim osebjom ino opremom že izvršila preminóči teden, se opominajo občani i tisti, ki majo opravke na občini, da ne čakajo na spodnjem hodniku, da bi se jim odprla vrata v prejšnjoj pisarni, nego da se počasi naprej pomičejo po stopnicaj gori, kak njim kaže napis na steni. Preselitev iz dozdajšnjih prostorov je bila nujna. Občinam je najpre naročeno z odredbov Kr. banske uprave, da se morajo občinski uradi temelito zavarovati proti vlomom i požari. Ar pa dozdajšnje občinske pisarne v pritličji neso povsem odgovarjale občinskim potrebam, je bila občina primorana zaprositi v to svrhu prostore, varnejše proti vlomilcom, ki se stalno pojavljajo ino iščejo plena po občinskih blagajnaj. Ar je pa tudi naša občina pred kratkim nabavila predpisano železno blagajno z dvojnimi klüči, je tembole potrebno, da se pisarna zadostno zavarje, da se ne bi mogoče pojavo kakši interesent, šteromi bi se zavrtle „skominice“ po blagajni ino bi želo malo pošnofati

v njo, čeravno bi na žalost bio preveč razočaran, ar občine najpre ne smejo zvün važnih spisov ino blagajniških knjig hraniti vekše zaloge penez v blagajni, nego ga morajo sproti odpošilati v čekovni urad.

Prosimo, da vrnate. Žerdin Vinciji iz Žižkov je nekaj odneso ž njive v soboto 25. sept. džek i robec, šteri obleč je bio položen kre kolne poti. To se je zgodilo na „Polanskih njivaj“, pri trganji kukorice.

Bivši Martiniščarji so že ponovno izrazili želo, da bi se v Martinišči nastavila zveza bivših gojencov. Prosimo zato, da se javijo v Martinišči osebno ali pismeno pri pripravljalnem odbori ali pri vodstvu Martinišča posebno tisti, ki so bili v Martinišči v šolskih letaj 1924/25 do 1929/30. Od teh letnikov najpre sestavljamo zdaj statistiko. Bodite tak prijazni i nam pomagajte pri toj sestavi! Želimo tudi tekom toga šolskoga leta prirediti sküpen sestanek vseh bivših martiniških gojencov i predstojnikov, da se pali malo vidimo, pogovorimo i poveselimo. Od toga bomo še poročali.

Lendava. Naše siromaško ljudstvo se je malo ne že navadilo povodni, pa se je več niti ne boji, ar njej je letošnja povoden že itak vse vzela. Siromacije niti nemrejo spraviti v zemlo jesensko sejatev. Z grozov gleda težko preizkušeno ljudstvo v čarno bodočnost, če ne bode izdatne pomoči.

Vlom v kripto Bathanyijovo pri Gradi. Te dneve je obiskala Grad grofica Ernestina Bathany. Pri toj priliki je obiskala tudi družinsko grobnico, v šteroj počivajo njeni starišje, dva brata i sestra. Ta grobnica ali kripta se nahaja na jednom breščeki sredi šume. Na velko začudenje grofice, pa so na škrinjaj bile male okence spotrete, iz šteroga se dalo sklepati, da so bili vlomilci na deli i so iskali dragocenosti, štere so pa ne najšli. Iz kripte so odnesli štiri dragocene posvečnjeke.

GLASI PO DOMOVINI.

Srce si je prebodno pri padci z dreva. V Breznom vrhi poleg Maribora je 11 letni deček Škurnik splezo na domači oreh. Pri tom pa se njemi je poškalilo i je iz 12 metrov visokoga dreva spadno na tla tak nesrečno, da si je prebodno srce na ednoj vostoječoj veki na zemli i je taki postao mrtev.

Mati z detetom pod vlak. Preminóči tork se je zgodila žalostna smrt v Št. Ruperti v Celovci edne ženske i deteta. Ženska je bila najpre oženjena z krojaškim pomočnikom Napečnikom v Celovci. V zadnjem časi pa

se je začnola družiti z nekšim dečkom iz Št. Ruperta, štero je pa melo posledico ločitev zakona. Deca so ostala pri oči. Istoga dneva pa je oča odišo s svojim 3 letnim sinčekom v Celovce v mesto. Oča je stopo v trgovino i püsto vöni sinčeka, med tem pa se je sinček že zgübo. Po kratkom iskanji sina, je oča zvedo, da sta sinček, šteri je bio žnjim i njegovajžena mrtviya. Mati je najpre v svojoj düševnoj zmešanosti zgrabila dete pred trgovinov i odbežala žnjim na železniško progo, kde je z detetom vred skočila pod vlak. Mater je železnica vse razmrcvarila i je taki mrla, dete pa teško ranila, štero je na drugo jütro po težkih bolečinaj tudi vmrlo.

Preprečiti štela ženitev. Preminóči nedelo je delavec M. v okoli Maribora šteo stopiti pred oltar s svojoj izvoljenkov, da bi se oženila. To je zvedila njegova prvejša deklinaj i je pri vhodi v cerkev štela preprečiti vstop i je na ves glas kričala, da naj rajši skrbi za svojo nezakonsko dete i da naj ne zapüšča njo osamleno. Mladoženec je pri cerkvi püsto svojo sneho i je odbežao po policajaj, ki je odstrano deklinaj i tak sta se mladoženca mirno lehko zdala.

Kokot izklükao deteti oko. V Brežici poleg Sarajeva je v ponedelek prišla iz hiše na dvorišče 2 letna deklinica Šahbegoviča, gde jo je napadno kokot i jo podro na tla. Med spadajom pa je deklinica tak nesrečno treščila z glavov na kamen, da je omedlela. Nato njoj je kokot izklükao edno oko, a drugo pa načno.

SVETOVNI GLASI.

Zvünredna sreča na lutriji. Kalmar Irena pisačkinja v Kisskörösi na Madjarskom je zdaj že ob drugim mela srečo pri lutriji. Prvič je zadela 400 jezero Din., a zdaj, ob drugim pa 4 milijon Din. Kda je čüla po radiji, ka je takšo velko šumo penez dobila, je od veselja omedlela.

Slepec položo doktorat. Rudolf Steigel rodóm Nemec je 11 v leti zgüco pogled, zato so ga starišje poslali v eden zavod za slepe. Tü se je najprve navčio igrati na gosli, nato pa položo ispit za organista. Ar je dečko bio jako nadarjeni se je dao vpisati v vseučilišče, gde je položo z jako dobrim uspehom ispit iz filozofije. Včio se je na vekše od toga, ka so njemi drugi čteli iz knjig i tak si je zapomno vse. Zdaj v 30 leti starosti je položo doktorat.

Železniška nesreča. Pri Varsu blüzi Angouléma v jüžnoj Franciji sta od pondelka na tork v noči vküp treščila dva vlaka. Dozdaj so potegnoli iz rüševin 8 mrtvih i 50 ranjenih.

Bogoskrunstvo v Podgori pri Gorici na Italijanskom. Pred nekaj tjedni so neznani roparje vdrl i faro cerkev v Podgori i odnesli iz škrinjice za milodare 30 lir i ciborij s sv. hoštijami. Lüdstvo se je jako zgražalo nad tem bogoskrunskim vlomom i so v nedelo 19. septembra s svojim plebanošom i nadškofofom določili javno češčenje za onečaščenje Najsvetejšega. Toga čaščenja se je vdeležilo na jezere vernoga naroda.

Strupena kača rešila ednoj ženski življenje. V Indiji se je dogodo čüden dogodek. Edna Angležkinja je tak vdomačila kačo kobro, ka njej ne bila nevarna. Pred nekaj dnevi je k toj Angležkinji vdoro nekši tolvaj, da bi njej spokrao njeno zlatnino, zato jo je prve zvezao i zatekno vüsta. Med tem pa se je prebüdila kača, ki je spala v košarici i je taki napadnola ropara, šteroga je tak vjela, da je za par minut vmro.

CENE.

Penezi.	Dinarov vala:
Angleški fünt	214.54—216.59
Nemška marka	17.40—17.54
Austrijski šiling	8.40
Vogrski pengö	8—8.76
Grčka lira	31.50
Amerikanski dolar	43.80
Holandski goldinar	23—24
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	7.37
Italijanska lira	2.31
Francoski frank	1.40
Česka korona	1.54

Živina. Kg na živo vago v dinaraj:
Jünci debeli 5.50—6.50, poldebili 4.75—5.75, biki za klanje 5.50—6.—, krave za klanje 3—4, plemenske krave 3—3.65, krave za kolbase 2—3.50, telice 5—6.50, teoci 7.50—8.50, praščiči 8.50—9.25, plemenski prasci 5—6 tjeđnov stari 115—140, 7—9 tjeđnov stari 120—150 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din.

Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 185 do 190, žito 165—170, oves 110—120, kukurica 120—140, grah 150—220, ječmen 110 do 125, proso 90—110, hajdina 95—115.

Ugodna prilika!

Ker obhajam enoletnico svoje obstoječe trgovine v Bogojini, prodajam vso blago, katero imam v svoji veliki zalogi, od 1—15. oktobra, po znatno niskih cenah. Iskoristite to ugodno priliko, posebno v žemperih i štrikaših. Oglejte si zalogo in niske cene. Priporočam se za obilen obisk
FERDO HORVAT,
manufaktura, konfekcija in špecerija
BOGOJINA — (PREKMURJE).

Več plügov dobre zemle

v bližini Sobote je k odaji. Informacije se dobijo v pisarni Bajlec Franca, advokata v Murski Soboti.

DOBROSLAV:

Skrita bolest.

Nato sva se z ženo dolgo v noč pogovarjala. Polagoma sem ob njej pozabil na vse tisto, kar mi je razganjalo in glodalo srce zaradi redkih pisem.

Drugi dan sem bil zopet srečen in vesel kakor pred leti. Od doma se nisem odmaknil, le hišo sem si ogledoval, kje bi začel s popravili.

Vmes sem tudi opazil, da žena ni bila več taka, kakor poprej. Bila je nekam bleda in shujšana. Morda je bilo temu krivo dete, ki ga je šele pred kratkim odstavila od nadajanja.

Proti večeru pa, ko sva bila s hlapcem sama v hlevu, mi je ta razodel, da je Kavašov Pali večkrat prišel v mojo hišo in šele pozno v noč je znal oditi. Kri mi je zaplala po žilah, strašen srd se me je polotil. Kaj ima on hoditi sem iz druge vasi?

Ko sem zvečer legel, nisem mogel zaspati. Čudne misli so se mi podile in prepletale po glavi. Žena je zaspala čez čas. Samo njeno enakomerno dihanje se je mešalo z mojimi mislimi.

Naenkrat zaslišim rahlo trkanje na okno in nekdo je s tihim glasom prosil: „Mariča, odpri!“

Glasu nisem poznal, pa sem si le mislil, kdo neki bi mogel biti. Neslišno sem vstal, da se žena ne bi prebudila. Hotel sem vzeti puško, pa sem se premislil. Raje sem vzel palico, ki je slonela za dvermi in stopil na prag. Nihče drugi ni stal pod oknom, kakor tisti grdi Kavašov pogan. Ni še vedel, da sem jaz doma.

— Kaj hočeš, — sem se napol glasno zadril nad njim.

Ko pa me je opazil, je potisnil klobuk na oči ter se zagnal v beg. Jaz se nisem ganil, samo vrgel sem za njim: „Prokleti tolovaj, drugič ti bo puška odpirala dveri!“

Stopil sem ven na vedrino in dolgo razmišljal in stiskal pesti, zakaj nisem tistega tolovaja zgrabil za vrat in mu pokazal cesto, ki vodi na oni svet.

Žena ničesar ni slišala, spala je, jaz pa sem malo pred zoro zadremal.

Drugega dne ji ni sem niti z besedico tega omenil. Dnevi pa so se vlekli vsi molčeči i mračni. Komaj kako besedo sva spregovorila čez dan med sabo. Nekaj se je postavilo med naju, kakor široko morje, ki naju je razdružavalo. Tudi sedaj jo ne sovražim, samo težko mi je. Saj razumeš: človek, ki zvesto veruje v ženino ljubezen, se poda po svetu, samo da si z njo uredi domačijo, da bi jima prijetnejše in lepše potekalo življenje ob pogledu na doraščajoče otroke, pa se vrne v veselem pričakovanju domov in z otožnim srcem je prisiljen dvomiti nad njeno zvestobo.

Nobene razburjenosti ni sem pokazal na zunaj, samo delal sem, delal kakor živina, ne zato, da bi si nagrabil bogastva, ampak da bi v delu zadušil svojo bolečino, ki se me vedno drži kakor senca.

Pa je prišel njeni čas in ona je rodila. Takrat, ko mi je naznanila, da se nama je narodila Micika, ni sem skoro mogel do besede ob misli na moje dete. A zdaj? Mar naju ne bo

ravno to dete docela razdvojilo, mi je neprestano brnelo po glavi. Vedno me nekaj porogljivo draži: „Ni tvoje, ni tvoje.“

Najbolj pa me še razjeda to, da je dete možko. V moji duši mi vedno nekaj kriči: tuje dete bo tvoj naslednik, tuja kri bo nosila tvoje ime. In to, veš, me bolj skeli, kakor če bi mi rezal s telesā kos za kosom.

Tako ti živim od takrat v delu in trpljenju. Živim sam zase in svojo bolest, ogibljem se vsake družbe. Kako ne bi bilo priti človeka sram med ljudi, ki se ti morda na tihem skoro željno smejejo! Tako se mi namreč vedno dozdeva. Ljudje gledajo in opazujejo samo na zunaj, ko vidijo samo moje bogastvo in me blagrujejo: „Srečen je, bogat je, vsega ima.“ Meni pa je težko, kakor da bi mi kožo vlekel s telesa.

Če bi jaz imel to pamet takrat, ko sem se ženil, bi se moje življenje tudi drugam obrnilo. Srečen si ti, da se ne boš ženil. Vsa ta razočaranja ti bodo prihranjena.

Naj bo z milim Bogom. On, ki edini gleda človeku v srcē, — morda res ni žena vsega kriva — mi bo dal tudi moči, da bom vdano mogel prenašati vse to, dokler me ne zakrije grob.

Piša je končal. Njegov obraz je bil truden in izmučen, njegove oči so sprašujoče zrlle na me. Polotilo se me je veliko usmiljenje nanj.

Res je težko, kadar se pritisne k tebi bolest kakor bršljan k drevesu. Čudno je življenje človeka. Ob ljubez-

ni, ki je zvezala njuni srci, sta mislila, da bosta ves čas okušala najlepšo radost življenja, pa je trda resničnost neusmiljeno postavila med njiju široko morje.

Od toliko lepih upov je ostal samo spomin na prejšnje radosti, ki mu bo obujal marsikatero solzo.

Ker je Mariča prihajala z raso-hami na rami, sva vstala in v naglici sem mu še naročil, naj le junaško prebrodi vse te notranje bolesti, ki mu jih je nastlalo življenje na pot, ker Bog, ki ve za sleherni utrip človeškega srca, ne ostane nikomur ničesar dolžan.

Napotil sem se prek senožeti, po brvi mimo starega mlina na eno kolo. Pod brdjo je čez jez šumela voda in se v drobnih curkih izlivala in bleščala v najlepših barvah jutranjega sonca. Taka sladkost v naravi, v človeških dušah pa taka razdvojenost. Zelo stari že mora biti mlin, saj je že ves obiti s starimi kosi desk pa tudi tri table s številkami govore o tem, ki še vedno lepijo na njem, dasi nobena ne kaže pravilne številke. Pa kljub temu je mlinar vesel, saj ima tudi on ženo, tisti mlinar, čigar mlin melje samo koruzo, pa je tako postrežljiv in uslužen, da sam zvaža koruzo iz vasi na svoj mlin v žakljih in zmleto zopet razvaža po vasi na svojem starmem oguljenem, a dovolj trpežnem kolesu. Tudi njega mučijo težka vprašanja, pa se nima časa ustavljati ob njih. Ta mlinar me je torej veselo pozdravil, toda jaz sem moral hiteti, ker je že sonce davno kopicam popilo vso roso. (Konec.)

Ne greši!

Čemerimo se, gda tühinec nekaj naopak povej ali graja kakše naše napake i ne poštuje naših navad. Ne vidimo pa, ka ravno sami delamo vno-gokrat velike napake, ne poznamo naših navad, šeg pa tudi lastivosti našega slovenskoga jezika.

Večkrat je bio že opomin v naših Novinaj, naj ne bi sami grešili, pa tak tudi pazili pri rabi imen naših vesnic. Kak vsešom, tak tudi pri lepim imenaj naših vesnic so izjeme ino se ne dajo vse na isto kopito nūcati.

Za tē članek je pa kriva nepazljivost tistoga, ki je glaslo prosvetni tabor v Kobilji, ino ga tudi obdržao v Kobilji, — kak smo v Novinaj čteli — ne pa na Kobilji kak je edino pravilno.

Cio tej vrstic naj bo samo tē, ka bi že konči ednok domačini poznali posebnosti našega jezika, posebno pa tisti, ki sūčejo pero, ne pa ka vseznajoč, ravno tej pačijo lepoto jezika. Kak naj znajo drugi, gda domačin ne ve.

Na pitanja gde? i kama? je odgovor vsigdar na-, pri-, pod-, k, pri sledečih imenaj vesnic:

Gde? na Cankovi; na Gorici; na Krajni; na Petajncih; na Tišini; na Dol., Sred. i Gor. Bistrici; na Hotizi; na Ivancih; na Kapci; na Kobilji; na Melincih; — pod Lipov; pri Gradi; pri Sv. Bedeniki; pri sv. Sebeščani; pri Sv. Jürji.

Kama? na Cankovo; na Gorico; na Krajno; na Petajnce; na Tišino; na Bükovnico; na Dol., Sred. i Gor. Bistrico; na Hotizo; na Ivance; na Kapco; na Kobilje; na Melince; pod Lipo; k Gradi; k sv. Bedeniki; k Sebeščani ali k Jürji.

Odked? od Lipe; od Grada; i od sv. Jürja, Sebeščana i sv. Bedenika.

Vsem, ki pišejo ino ki so dobre vole, naj to zadostuje i nede v napoto, nego na pomoč, ka nedo grešili i pačili jezika.

Tendenca prepovedana

Propagandna sekcija sveta brezbožnikov v Moskvi je razpisala poslanico s pitanji, ali bi se lejko v gledališči igrate protiverske igre kak „Revolucija v Vatikanu“ i „Sovjetski prapor plapol nad Rimom“. Te igre je vsa brezbožna Rusija pohvalila. Edna sovjetska založba je celo povabila ednoga španskoga slikara v Rusijo, gde bo slikao razne protiverske reči. Takše slikane stvari so izdelali tudi za deco i te knige se bodo odavale po jako niskih cenaj, ar pač vlada takše delo podpira. V gledališči je glavno to, ka morejo igre biti materijalistične, te so pa to lejko, če so napisane od brezbožnikov. Ka se vidi, nega nikoga, šteri bi nastopo proti toj odkritoj tendenci, štera je prepovedana pač samo katoličanom.

Samo enajst jih je ubil!

Izza časa francoske revolucije se bere ta-le dogodka: Revolucionar je ležal na smrtni postelji. Prisegel je, da ne bo pustil k sebi duhovnika, a če bi le kateri kako prišel do njega, da ga bodo odnesli iz hiše mrtvega. Toda plemenit duhovnik je slišal o nesrečnem možu in o nevarnosti, v kateri je bil, da se pogubi. In spomnil se je besed Gospovih: Dober pastir da življenje za svoje ovce — in sklenil je bolnika obiskati.

Res se mu posreči priti do njega. Najde ga v obupnem stanju. Smrt je bila že blizu. Toda čudo: ko je revolucionar zagledal duhovnika, je bilo, kakor da je nova moč planila v njegove ude. Oči je na široko razprl, potegnul suho koščeno roko izpod odeje, stisnil pest in zaškripal; — Kaj! Duhovnik tu? Kje je moje orožje? . . . Nesrečnež! Dvanajst tvojih vrstnikov sem že ubil s to roko — ti boš trinajsti! . . . Duhovnik je počakal, da se je polegel divji izbruh. Potem je mirno rekel: — Ne, ljubi prijatelj, motiš se! Ubil si jih samo enajst; dvanajsti se je rešil — in ta sem jaz . . . In duhovnik pokaže na prsih zarastle rane, katere mu je bil zadal ta revolucionar, ter še pravi: — Bog mi je ohranil življenje, da rešim tvojo dušo!

VEZ LÜBEZNI Z NAŠIMI IZSELJENCI V TÜJINI.

Pisma naših iz tujine.

Ošljaj Jožef iz žena Ana, Hellesmes, Francija iz Filovec: Prečastiti duhovni oča, naj vam Jezus i Marija bodeta vsikdar na pomoč pri vsakšem vašem deli, posebno pri pošiljanji naših krščanskih listov nam izseljencom v tujino. Naj bi pa listi prišli vseli v nedelo, ar Novin dobim v ponedelek, gda nemam časa čteti. Naj vas Bog obdrži dolgo na sveti zdravoga. Pozdravlava celo Slovensko krajino, bogojansko faro z g. plebanošom, stariše, rodbino, sosede, posebno vas.

Bunderla Roza, Sartelles, Francija iz gračke fare: Najlepše pozdrave pošilam jaz gorička mladenka iz tujine. Novine i Marijin list me preveč veselita. Slovenska krajina, mili moj dom pozabla te nikdar ne bom, ta pesem me preveč veseli.

Pozdrave iz tujine pošilajo izseljenci departementa Loiret gospodi vredniki iz zahvalnosti i lübezni do naših listov, ki so njim v veliko radost i tolažbo i želežo, da bi vsaki izseljenec meo naše liste naročene, nadale celoj Slovenskoj krajini, vsem izseljencom, šteri so raztepeni po sveti, tudi g. poslanci dr. Klari i ban. svetniki g. Bajleci i pošilajo malo podporo v frankaj: Casar Jožef 5, Horvat Štefan 5, Horvat Janoš 10 i sestri Trezika i Klarica, Vogrin Jožef 5, Kološa Martin 4 vsi iz Bogojine; Špilak Ivan z Ivanec 2, Andrejč Franc iz Šalamec 5 na podporo i 10 na dom sv. Frančiška za zdravje sebi i ženi i za srečno povrnitev v domači kraj, Škodnik Karol iz Zenkovec 5, Šoštarec Filip iz Vančavesi 5, Podlessek Štefan i žena 5, Sukič Alojz iz Martinja 3 na podporo i 5 na dom sv. Frančiška, Hari Alojz iz Krašč 4 za naročnino i 16 na podporo, Kūzmič Karol i žena Kristina iz Starih Beznovec 4, Zver Rozalija iz Odranec 2, Püčko Štefan iz Noršinec 3, Norčič Matija iz Krajne 3, Šernek Franc iz Gor. Bistrice v dober namen v mladosti 5, Vinčec Štefan iz M. Polane 2, Fujs Alojz iz Prosečke vesi 2, Gregorinčič Štefan iz Dugoveških goric 2, Stanko Dinjakinja iz Roviške gline 2, Škodnik Ludvik iz G. Slaveč 2, Poredoš Ludvik iz Zenkovec 2, Barbarič Janoš iz Zenkovec 2.

Nadale pozdrave pošilajo: Marija Lopert iz Tešanovec v Franciji g. vredniki, šteromi želežo, da bi ešče vnogo let preživeli v svojem lepom stani, se zahvaljuje na rednom pošila-

— Te besede so učinkovale presilno. Umirajoči se je najprvo zgrozil, potem pa postal miren, potem ganjen. Ljubezen duhovnikova je premagala zakrknjenega grešnika. Umrli je spravljen z Bogom.

Temu bolniku je podoben svet. Plemeniti duhovnik pa je Kristus. Svet sovraži Kristusa — in vendar je Kristus svojim ranjenim Srcem zveličanje sveta.

Krsta živemu.

Nek mizar je izdeloval mrliško krsto. Njegov sinček je bil pri njem v delavnici in ga vprašal, kakor je to pri otrokih navada: „Oče, kaj pa delate?“ Oče odgovori: „Krsti!“ — „Krsti, krsti!“ ponavlja otrok z začudenjem. „Saj ni v vasi nihče umrl, nikomur ne zvoni, za koga delate tedaj krsto?“ „Ja starega očeta“, reče malo nemirno mizar. Ta odgovor je deček dolgo premišljeval. Ker pa ni mogel priti do nikakega zaključka, stopi zopet k očetu in vpraša: „Pa moj stari oče, ki so vaš pravi oče, še živijo. Zakaj jim delate krsto?“ Še bolj nemirno, ko prej reče oče: „Tvoj stari oče so zelo bolni, kmalu bodo umrli, saj že dovolj dolgo živijo.“

Ta mizar je bil iz vrste onih otrok, katerim starši predolgo živijo, kateri ne morejo dočakati njihove smrti jim vsak dan smrt želijo in že pri živ-

nji naših listov, šteri so neobhodno potrebni za naše izseljence. — Fujs Agneš z Kovačevca v Franciji, se toplotno zahvaljuje za naše liste, štere z velikim veseljem sprejme vsako nedelo. Stan je spremenila. — Tibaot Martin z ženov z Vel. Polane, v Franciji, g. vredniki i želežo da bi ešče duga leta sejali bože reči po širnem sveti, starišom i bratji, prijatelom posebno Žalig Jožefi, naznanja, da je je obiskao nad 300 familij, štere so prišle iz Španije. Bili so to sami komunisti, šteri so v Španiji blatili Kristušovo Cerkev, ali zdaj v Franciji hodijo vsakši den k meši i k sv. prečiščavanji. Vüpaajo se, ka naskori nastane v Španiji mir i vzraste pomlajena Kristušova Cerkev.

Skuznate oči.

Nešternim gospodom, kak čtemo z M. Krajini, je joč na petaj, da prej so industrijalci od dnešnjih vodilnih krogov zapuščeni i obteženi, tak pišejo v svojoj 35 št. i pravijo, da so se v nogim lüdem povesele delavalne roke, ar majo prvo i zadnjo reč: nevolja i obvüp. Ali je to ne lastna kriyda?

Znajte gospodje, da mi dobro znamo za čas, šteroga so vnogi meli za dneve brez skrbi.

Minolo je že dobrih 18 tet, kak so vnogi skrbeli za sebe i na nas ne mislili v svojih dnevaj brez skrbi. Mi smo pa istinsko zadnja leta v velikoj nevoli i v velikom obvüpi bili. To je mislimo zadosta časa: 18 let, da je vnogim dudlin tak na dugo i na široko piščao, da so se ga preveč na vživali te, gda smo mi materijalno malo ne spoginoli. Nikša krivica je zato, ne devati bremen na kola teh lüdi.

Zdaj vnogi zovejo svoje prijatele, da naj ž njimi jočemo, ar se njim krivica dela i da bo naša krajina mogla čakati samo od njih svojo bodočnost. Nam je zadosta z čakanjom. Mi vsi vküper stari i seri gratamo, či mo čakali na njihovo milost. Ne pozabimo sledeče. Za drobovine i pajžl svinski, šteri je notri ostao v svinji, smo mogli 3—4 kg. notri pustiti svinskoga mesa, to je 21 Din. Jeli je tista drobovina ne bila za ponücati? I pa či je človek nücao ščetinje za omode, je dobo z svinskimi pajžlami vred tak, ka je polovica pajžlov bila i to za 5 Din kg. Takša nebesa so skazana nam kmetom i siromakom? To damo m. siromaški kmetje na znanje za joči šteri se čüje z M. Krajine. — Kmet.

ljenju krsto napravljajo. Po ne dolgem premišljevanju reče mali sinček: „Kaj ne oče, kadar bom jaz velik, potem boste vi že dovolj dolgo živeli, takrat vam bom tudi jaz napravil krsto? . . .“ Nato je oče obstal, kakor bi ga bila strela zadela. To mu je bila huda kaznujoča pridiga iz ust lastnega sina. In sin je resnico govoril. Ko je zrasel, je napravil svojemu očetu v resnici krsto, kajti spravil ga je prezgodaj v grob. Umrli je mizar od žalosti, ker ga je sin dan za dnevom žalil in se surovo obnašal proti njemu.

Užaljeni cesar.

V svojem pregnanstvu, je vprašal nekoč Napoleon vojaka na straži: „Ali mi moreš povedati, kdo je bil Kristus? Vojak se izgovarja, da še ni imel priložnosti baviti se s tem vprašanjem, ker je imel preveč drugega opravila. Nekako užaljen in pomilovaje mu zakliče Napoleon: „Kaj! Ti si krščen v katoliški cerkvi, pa ne veš, kdo je bil Kristus? Ti bom pa jaz povedal“. In z njemu lastno zgovornostjo mu je Napoleon pokazal Jezusa po navodilu sv. evangelija, ga primerjal s slavnimi možmi vseh časov ter končal z besedami: „Sedaj poznam ljudi — in Jezus Kristus ni bil samo človek, on je bil tudi Bog“.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nam ob smrti naše predrage in nepozabljive hčerke oziroma sestre in sorodnice

NUŠIKE,

ki je kot žrtva nesreče premislila v svoji najlepši mladosti, bodisi na kakršenkoli način izrazili svoje sožalje, se najtopleje zahvaljuje

žalujoča družina
Žerdin v Lendavi.

Pošta.

Ficko Treza, Vidonci, Prosimo od Vaše Ficko Irme v Franciji za novi naslov, ar so Novine prišle nazaj. — Žokš Emerik, Francija, Dampiere. Sprejeli Din 26:35 za Novine. Za letos je ešče za plačati samo Din 5. Te znesek se naj pošle z novov naročninov pred novim letom. — Trstenjak Štefan, Širine. Sprejeli za Vas Din 20 i za sina v Franciji Din 24. Hvala na pozdravi, ki ste ga nam kak naš stari naročnik poslali. Dajte nam odgovor, kak dugo naj sini pošilamo Novine. — Ošljaj Jožef, Hellesmes. Od oče sprejeli Din 50 naročnine. M. List ne bio naročen, zato smo ga ne pošilali. Odsehmao ga dobiš. V tiskarno javili, naj vse v sredo dajo na pošto Novine za inozemstvo, ka je v nedelo dobite. Duga na letos ešče maš Din 15. — Marič Marija de Lacotte. Na letos vse plačano. Na novo leto šče ostalo Din 10. — Vučko Katarina, Versailles, Francija. Letošnja naročnina ešče nikaj ne plačana. Piši svojim domačin na Srednjo Bistrico, naj jo poravnajo. Po domačih naznanj, kakšo knigo ščeš meti. — Lopert Štefan, Tešanovci. Hčeri pošilamo na spremenjen naslov liste. Ona vam piše aug. 10. Od tistihmao smo že večkrat poslali njej na novi naslov. Peneze sprejeli. Višek Din 37:75 spisali na Dom sv. Frančiška. Bog plačaj! — Vogrinčič Jožefa žena Gerlinci 7. Za hčer Emilijo smo sprejeli kak smo pisali Din 60, ar je naročila tudi kalendar, ki smo ga njej poslali, najpre letošnjega, zato je ešče 24 Din duga, ar Novine koštajo na mesec Din 6. — Žilavec Karol, Laon, Aisne, Francija. Sprejeli Din 24:75 za naročnino, duga ešče Din 39 na letos. — Casar Jožef, Domecy, Francija. Peneze sprejeli i razdelili, Bog povrni. Liste dajte tistim, ki so na Dom darüvali. Hari Alojz je plačao z 20 franki naročnino svojo, na podporo nikaj ne ostalo. — Fartek Franc, ekonom, Kamendin. Sprejeli Din 15. — Pozvek Cecilija, Tardenois. Sprejeli Din 47:40. Višek na koj? — Činč Jožef, Petanci. Tiste knige prinesi ob priliki k nam pa je že vred spravimo. —

Ali že znate,

da se dobijo naj-
lepši i najtalejši

ženski zimski kaputi,
moški i dečji
hubertusi

Samo pri tvrdki

Kr. Hirschl in sinova
v Murskoj Soboti
Velika zaloga. Dobro blago.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem dne 24. septembra t. l. naredil majsterski izpit za krojaško stroko s prav dobrim uspehom in diplomom. Priporočam se za cenjena naročila
Knaus Janez, moški krojač
v Dolnji Lendavi
poleg Sokolskega doma.

ADVOKAT

KOCMUR CIRIL

je preselil

svojo pisarno
iz ORMOŽA

v

MURSKO SOBOTO

in posluje v

Cerkveni ulici

št. 11.

(Nadajeva hiša).